

Holtålen Kommune

Holtålen

- mulighetenes

kommune

Plan for den kulturelle spaserstokken 2011 - 2012

Vedtatt i Driftsutvalget i sak 25 den 13.04.2011.

Plan for

Den kulturelle spaserstokken **Holtålen kommune**

1. Forord

Kultur er et viktig virkemiddel i det helseforebyggende og trivselskapende arbeidet for eldre. Derfor ble "Den kulturelle spaserstokken" etablert som nasjonalt prosjekt av regjeringen sommeren 2006.

Helse- og omsorgsdepartementet og Kultur- og kirkedepartementet har gått sammen om å bevilge midler øremerket kultur for seniorer.

Det har hele tiden vært en forutsetning at midlene som gis til kommunene etter søknad, skal benyttes til profesjonell kunst- og kulturformidling av høy kvalitet, og favne et mangfold av sjangere og uttrykk.

2. Den kulturelle spaserstokken

Den kulturelle spaserstokken skal stimulere til tverrfaglig samarbeid mellom kultursektoren og helse- og omsorgstjenesten i kommunene. Tiltaket bør tilby arrangementer og aktiviteter innenfor alle kunst- og kulturgenrer, som musikk, teater, litteratur og billedkunst.

Arrangementene bør være åpne for alle, og benytte etablerte arenaer i nærmiljøet som forsamlingshus, biblioteket, bydelskaféer, kirkerom, sykehjem og omsorgssentre. Den kulturelle spaserstokken bør samarbeide med små og store kulturinstitusjoner, med kunstnere, utøvere og artister og lokalt kulturliv både profesjonelle og amatører.

Det kan arrangeres formiddagsforestillinger for å lette tilgjengeligheten for de som har problemer med å benytte tilbudene på kveldstid, og kulturinstitusjonene kan bidra med lokale arrangementer.

Tiltaket bør ha som mål å få til mer aktivitet på tvers av generasjoner og etnisk bakgrunn. Ved å bruke eksisterende infrastruktur og samarbeide med lokale ressurser er det mulig å finne gode løsninger uavhengig av kommunens størrelse. Ny teknologi vil gi nye muligheter for formidling av kultur til grupper som ikke er så lette å nå, eller på måter som kan imøtekomme deres behov.

Kulturavdelingen i kommunen har oversikt over lag, organisasjoner og aktiviteter i nærmiljøet, og et samarbeid om økt kultursatsing for de med behov for tilrettelegging, trenger ikke kreve store ressurser.

Kommunenes satsing på kulturtiltak vil avhenge av kommunens størrelse, ressurser/økonomi, eksisterende tilbud, infrastruktur osv. Det er fornuftig at satsingen har en klar tilknytning til kulturfaglig kompetanse, og legger til rette for et godt samarbeid mellom helse- og omsorgstjenesten og kulturenheten i kommunen. For mindre kommuner med små ressurser kan det være en fordel med interkommunalt samarbeid.

Tiltaket er forankret i Kultur- og kirkedepartementet, og omtales under Omsorgsplan 2015 i kapittel 3, hvor det heter

3.4.3 Den kulturelle spaserstokken

Kulturtiltak og tilgjengelighet til kulturtilbud er et svært viktig element i en helhetlig omsorgstjeneste. Helse- og omsorgsdepartementet og Kultur- og kirkedepartementet har inngått samarbeid om etablering av Den kulturelle spaserstokken.

Tiltaket skal stimulere til økt samarbeid mellom kultursektoren og omsorgstjenesten gjennom finansiering av konkrete kulturaktiviteter. Det vil være naturlig å vurdere løsninger og erfaringer fra Den kulturelle skolesekken, for eksempel når det gjelder lokal forankring og kobling mot kommunalt nivå. Tiltaket er forankret i Kultur- og kirkedepartementet.

3. Målgruppe og mål

Målgruppa for Den kulturelle spaserstokken er seniorer av alle slag.

- Beboerne på sykehjem og aldersinstitusjoner i kommunen.
- Hjemmeboende eldre

3.1. Overordna mål

Målet med Den kulturelle spaserstokken er:

- å sørge for profesjonell kunst- og kulturformidling av høy kvalitet til eldre
- å legge til rette for økt samarbeid mellom kulturektoren og omsorgs-sektoren, slik at det utvikles gode kunst- og kulturprosjekter lokalt innenfor et mangfold av sjangre og uttrykk

3.2. Lokale mål

Med satsinga på Den kulturelle spaserstokken i Holtålen skal:

- alle seniorer få anledning til å delta på sosiale aktiviteter og fritidstilbud.
- alle ha tilgang til kultur- og fritidsaktiviteter etter egne ønsker og behov.
- alle seniorer i Holtålen oppleve en bedre livskvalitet gjennom varierte kulturelle tilbud.

3.3. Målsetting og forutsetning for å lykkes

Kultur er viktig for alle mennesker. Å oppleve noe sammen med andre er et løft i hverdagen, og gir økt livskvalitet.

Den kulturelle spaserstokken skal inspirere til aktiviteter, gi tilbud om framsyninger innenfor ei rekke kunst- og kulturgenrer, stimulere til aktiviteter på tvers av generasjonene og legge til rette for tiltak som kan øke engasjementet og livslysta til folk flest.

Kulturtilbud til eldre har til nå stort sett vært frivillige tiltak. Frivillige lag og foreninger har i mange år gjort et stort arbeid med å gi et kulturelt tilbud for de eldre.

Forutsetninger for å lykkes med Den kulturelle spaserstokken er:

- at vi makter å flytte kulturtilbuda til der seniorenne er.
- at det blir tilrettelagt for kulturtilbud for seniorer på sentrale kulturinstitusjoner som samfunnshus, biblioteket, kirker, museer og andre møteplasser i bygdene.
- at det er bredde og kvalitet i tilbudet. Seniorer mister ikke sin kritiske sans med åra. En legger opp til et tilbud innen alle kunstformer som musikk, teater, litteratur, bildende kunst og friluftsliv.
- at tiltaka blir gjennomført i et tett samarbeid med frivillige, helse og velferd, lag og organisasjoner, offentlige og private areaer.

4. Organisering og samarbeid

Ansvaret for gjennomføringen av Den kulturelle spaserstokken i Holtålen kommune er lagt til kulturavdelinga.

For å samordne og utvikle tiltak i regi av DKS i Holtålen nedsettes det en gruppe sammensatt av:

- En representant fra sykehjemmet
- En representant fra kulturetaten, leder
- En representant fra Eldrerådet
- En representant fra psykiatritjenesten
- En repr. fra evt. frivilligsentral

Det blir utpekt en kulturkontakt på hver institusjon. Det utarbeides egne arbeidsoppgaver for kulturkontaktene.

5. Eksisterende tilbud

5.1. Aktiviteter for beboerne på sykehjemmet:

- Dagsenter
- Sansehage:
 - Ulike aktiviteter som grilling, vaffelsteking, maling og erindring
- Turer:
 - Fisketur til Langen i Båttjønndalen
 - Turer til ulike mål i lokalmiljøet og regionen
- Bilder
 - Gamle foto henges opp på de ulike avdelingene
- Erindringsgruppe
- Ulike spill, bingo, kort osv.
- Bakedager.
- Fellestrim, egentrening
- Julebord
- Sangstunder
- Andakt
- Bruk av biblioteket, herunder lydbøker
- Underholdning av lokale aktører en dag pr uke

5.2 Midtstuggu dagsenter har tilbud hver torsdag fra 10.00 – 14.00.

Målgruppe: Mennesker som i kortere eller lengre tid har behov for sosial kontakt gjennom et tilrettelagt tilbud.

Aktiviteter:

- Pratestund med kaffe og vafler
- Allsang.
- Trim.
- Høytlesing.
- Dans en gang pr mnd.
- Diverse konkurranser.
- Gamle ord og uttrykk.
- Bussturer i sommerhalvåret.
- Muligheter for diverse spill som, kortspill, yatzy m.m.
- Julebord.

5.3 Dagtilbud med fokus på fysisk aktivitet, lavterskeltilbud.

Målgruppe:

De som ønsker å gjøre noe med livssituasjonen sin, der den psykiske helsen gir utfordringer i hverdagen.

Aktiviteter:

- Naturen som helsebringende arena.
 - Turgåing
 - Bær- og sopplukking
- Baking
- Diverse hobbyaktiviteter

5.4. Dagsenter for hjemmeboende

Målgruppe og mål med tilbudet:

Hjemmeboende med sykdommen demens, eller den som har begynnende demens. Dersom ledige plasser gis tilbudet til beboere på demensavdelingen på sykehjemmet. Målet med dagsenteret er å bidra til å opprettholde mestring og funksjonsevne, gi sosial stimulering, skape trygghet og struktur i hverdagen, forebygge institusjonsinnleggelse og avlaste pårørende.

Tilbud:

Dagsenteret har tilbud til 6 personer 2 dager for uka.

Aktiviteter:

- Høytlesing fra bøker og hefter med lokalhistorisk stoff
- Ulike spill som kortspill, yatzy, ludo, dart
- Se DVD-filmer
- Vise lysbilder
- Besøke biblioteket
- Ulike kjøkkenaktiviteter
- Gå tur i nærmiljøet
- Gruppetrim med fysioterapeut

Ønsker framover:

Dagsenteret ønsker i større grad å benytte seg av eksterne kulturelle krefter, personer som kan komme og fortelle/underholde, gjennomføre turer til ulike steder med historisk betydning som f.eks. museene i kommunen.

Dagsenteret ønsker også i større grad et samarbeid med de kulturelle kreftene som finnes i kommunen.

5.5. Pensjonistforeningene:

- Pensjonistforeningene har jevnlige møter. På disse møtene er det blant annet underholdning og servering. Hvert år arrangerer foreningene turer ut av kommunen, der det blir lagt vekt på kulturelle opplevelser.

5.6 Biblioteket:

- De eldre er ei stor brukerguppe på biblioteket. Flere ganger for året er det arrangement av ymse slag på biblioteket. Det kan være forfatterbesøk, boklanseringer, utstillinger, kåseri osv.

5.7 Historielagene:

- I både Ålen og Haltdalen er det aktive historielag som kan være viktige samarbeidspartnere i formidlingen av vår lokale historie og kulturarv.
 - Historielaget i Haltdalen har opparbeidet et arkiv med lokalt stoff både fra Haltdalen og Ålen. Dette er stoff som kan være egnet til opplesning i ulike sammenhenger.

5.8 Besøktjenesten i Røde Kors:

- Jevnlig besøk på institusjonene med servering, bingo, prategrupper m.m.

5.9 Saniteten:

- Støtter opp om mange tiltak for eldre, som kurs, div. arr. m.m.

5.10 Kulturskolen:

- Kulturskolen har konserter ved sykehjemmet og omsorgsboligene.

5.11 LHL:

- LHL har turopplegg en dag per uke.

5.12 Bygdapreg

- Arrangerer underholdningskvelder.

5.13 Lokale sang- og musikklag

- Arrangerer underholdningskvelder
- Konserter på institusjonene

5.14 Besøktjeneste i Haltdalen

På privat initiativ er det ordnet en besøktjeneste ved Haltdalen omsorgsboliger, med faste besøk en gang pr uke. Besøket kan bestå av sang, musikk, opplesning, bildevisning m m.

6. Interkommunalt samarbeid

Det er viktig med samarbeid med nabokommuner når det gjelder besøk av profesjonelle kunstnere. En samordning av konsertprogrammet i nabokommunene vil gjøre det mulig å dele på utgifter til reise og opphold.

Trondheim kommune har et tilbud om å kjøpe forestillinger derfra. De har avtaler med mange profesjonelle aktører innenfor flere sjangre.

7. Brukere, arenaer og tilbydere:

Brukere	Arenaer	Tilbydere
Beboere på sykehjem og omsorgsboliger Pensjonistforeningene Hjemmeboende eldre	Biblioteket Samfunnshus Kirkene Skoler Barnehager Møteplasser i bygdene	Kulturskolen Biblioteket Skoler Barnehager Profesjonelle kunstnere Profesjonelle turneorg. Historielag Røde Kors/ Besøktjenesten Saniteten Ressurspersoner Evt frivillighetssentral Husflidslaget Bygdapreg LHL Fysak Pensjonistforeningene Eldrerådet Lokale sang- og musikklag

8. Innhold i tilbudene

Konsserter

- Profesjonelle musikere
- Lokale amatører
- Kulturskoleelever
- Turnusordning med besøk på institusjonene

Utstillinger

- Gamle foto
 - Foto fra nærmiljøet
- Bildende kunst
 - Tegninger og malerier av lokale kunstnere
 - Vandreutstillinger
- Temautstillinger
 - Arenaer: Ålen bygdemuseum, Gammelgården og biblioteket.

Foredrag/kåseri

- Arenaer: Biblioteket, Gammelgården og museene.

Opplesning

- For de eldre
- Av de eldre

Dans

- Seniordans
- Sittedans

Teater

- Sette opp teaterturer til Røros og/eller Trondheim.

Åpen dag

- Skolene, barnehagene, biblioteket og museene har åpne dager der interesserte kan komme på besøk.

9. Tiltaksplan

Sted	Konsert	Utst.	Foredrag	Opplesn.	Dans	Teater/ Film	Åpen dag	Turer
Sykehjemmet	X	X		X		X		X
Ålen osb	X	X		X	X			X
Haltd. osb	X	X		X	X			X
Ålen S.hus	X				X	X		
Haltd. S.hus	X	X						
Midtstuggu	X				X			
Biblioteket		X	X	X			X	
Skolen				X			X	
Barnehagen				X			X	
Ålen b. m.	X	X	X	X	X	X	X	
Petran museum		X	X	X			X	
Gammelgården	X	X	X	X		X	X	

9.1. Tiltak 2011 - 2012

Sted	Tiltak	Innhold	Tid	Ansvarlig	Kostnad
Sykehjemmet	Konserter	Prof. musikere	2 pr år		12 000
	Konserter	Kulturskolen	4 pr år	Rektor kultursk.	
	Kons./ Opplesning	Friv. Lag/ ress.p.	25 pr år		
	Utstilling	Gamle foto Lysbildeserier Filmer fra lokalmiljøet på DVD		Kulturavd.	3 000
Omsorgsb.	Konserter	Kulturskolen	4 pr år	Rektor kultursk.	
	Kons./ Oppl.	Friv. lag/ ress.pers.	25 pr år		
	Utstilling	Gamle foto		Kulturavd.	2 000
Dags. Midtst.	Konserter	Kulturskolen	4 pr år	Rektor kultursk.	
Pensj.for.	Konserter	Kulturskolen	4 pr år	Rektor kultursk.	
Biblioteket		Forf.besøk	1 pr år		4 000
	Foredrag	Div. emner	1 pr år		4 000
Museene	Div. arr.				
Skolene					
Barnehagene	Åpen dag				
Samf.hus	Konserter	Prof. musikere	2 pr år		10 000
	Seniordans				5 000
	Trim			Fysak	
Ute	Gå tur			LHL	

10. Kulturkontakter

KULTURKONTAKTER I HOLTÅLEN

Arbeidsoppgaver

1. Være en ambassadør for Spaserstokken på egen institusjon:

- Ha ansvaret for å informere ansatte og beboere på institusjonen
- Være en pådriver for at lokal plan for Spaserstokken blir ivaretatt og gjennomført på egen institusjon.

2. Være bindeledd mellom egen inst. og koordinator/styringsgruppe:

- Delta på møter i styringsgruppa.

3. Være kontaktperson og holde seg orientert om besøk i regi av DKS:

- Følge med på tilbudene fra DKS i fylket.
- Sjekke raider (utstyr m.m.)
- Reservere sal/rom.
- Sørge for oppsett av sitteplasser etter anvisning fra utøver.
- Sørge for mat/kaffe til utøverne.
- Sørge for at noen tar i mot utøverne ved ankomst.
- Ønske velkommen til forestillingen.
- Takke for besøket.

Dersom kulturkontakten selv ikke har anledning til å utføre disse oppgavene, må han sørge for at noen andre gjør det.

Planen rulleres annethvert år.

Plan for Den kulturelle spaserstokken i Holtålen kommune vedtatt i Driftsutvalget i sak 25 den 13.04.2011.